

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

#SinemaDergisiKapanmasın

SİNEMANIN BÜYÜK USTASI **EN SEVİLEN FİMLERİ**
VE DAHA ÖNCE HİÇ İZLEMEDİĞİNİZ **KISA FİMLERİ**YLE BU SETTE

THE KID

LIMELIGHT

CITY LIGHTS

THE CIRCUS

MODERN TIMES

THE GOLD RUSH

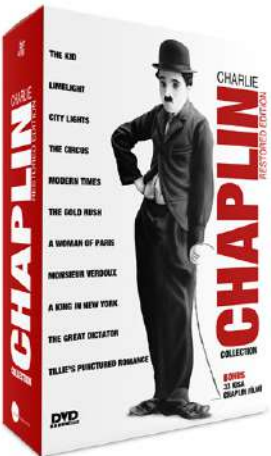
A WOMAN OF PARIS

MONSIEUR VERDOUX

A KING IN NEW YORK

THE GREAT DICTATOR

TILLIE'S PUNCTURED ROMANCE

**11 DİSKLİ BU SET
ŞİMDİ DVD'DE**

MARS PRODUCTION

CHARLIE
CHAPLIN RESTORED EDITION
COLLECTION

BONUS
33 KISA
CHAPLIN FİLMİ

bir
im!

'BAY CHIPS' VE... 'BİLİNMEYEN BİR KADIN'

ARKA PENCERE'Yİ KAÇ KERE ÖLÜM HABERLERİYLE AÇTIK BİLMİYORUZ. ASLINDA, NE YAZACAĞIMIZI BİLEMEDİĞİMİZ AÇILIŞLAR OLUYOR BUNLAR. SEVDİĞİNİZ, SAYGI DUYDUĞUNUZ, HAYRANI OLDUĞUNUZ, SİZİN İÇİN BİRÇOK ŞEY İFADE EDEN, SİNEMA SEVDANIZI ŞEKİLLENDİREN isimlerin ardından söylenen sözlerle ne kadar 'anlam' katabiliyoruz bilmiyoruz. Ama hiçbir şey söylemeden de veda etmek istemiyoruz onlara ve en azından birkaç kelam etmeyi bir borç biliyoruz.

Peter O'Toole ve Joan Fontaine... Evet, sinema dünyasının iki devasa ismini daha, Arabistanlı Lawrence'la Rebecca'yı uğurladık geçen hafta. Bu iki oyuncu, yedinci sanatı ciğerinde hisseden bizler için 'çok özel' isimlerdi kuşkusuz. Beyazperdeyi, aynı zamanda da ruhlarımızı aydınlatan O'Toole ve Fontaine, 'yıldız sineması'nın erozyona uğradığı günümüzde herkes için aynı şeyleri hissettirmiyordu belki. Oyuncunun filmin önüne geçmemesi gerektiğini savunanlar için özellikle. Ama şunu kabul etmek gerek: Hem bütün gücünle 'oynayıp' hem de beyazperdede kendini 'görünür' kılmak mümkün ve bu iki ismin bu işi en iyi yapanlardan olduğu da tartışılmaz bir gerçek.

Peter O'Toole ve Joan Fontaine'in rol aldıkları filmleri sayacak değiliz burada. Zaten ezbere bildiğiniz, seyretmemiş olsanız da mutlaka bir fikriniz olduğu yapımlar bunlar. "Onlar olmasaydı bu filmler aynı değeri taşımazdı" diyecekleriniz de vardır muhakkak. Sizin yoksa da bizim kesinlikle var!

David Lean'ın "Arabistanlı Lawrence"ı (Lawrence Of Arabia) en bilineni olsa da, bizim için Peter O'Toole ismiyle özdeşleşen ve onun varlığıyla daha da güçlenen film "Elveda Mr. Chips"tir (Goodbye, Mr. Chips). Herbert Ross imzalı 1969 yapımı bu şaheserdeki performansıyla sekiz Oscar adaylığından birini kapatan aktör, kelimenin tam anlamıyla 'yıpratır' bizi burada. Bugünün 'oyuncular'ını utandıracak bir kompozisyon çalışmasıdır onunki, oyunculunun zirvelerinden biri.

Joan Fontaine'i de Alfred Hitchcock vasıtasıyla "Rebecca"daki performansıyla anarız daha çok. "Aşktan Da Üstün" sayfalarımızda Tunca Arslan'ın da yazdığı bu filme özel bir değer atfederiz kuşkusuz, ama Fontaine'in bizi asıl dağdıttığı film, Max Ophüls'ün 1948 yapımı Stefan Zweig uyarlaması "Bilinmeyen Bir Kadının Mektubu"dur (Letter From An Unknown Woman). Bize her şeyini verir aktris bu filmde ve tabii ki âşık eder kendine, kara sevdaya mahkum kılar.

Bay Chips'e ve 'bilinmeyen bir kadın'a veda ederken, sinemanın aynı zamanda 'yıldızlar sanatı' olduğunu bir kez daha vurgulamak gerek. Yıldızların birer birer kayıp yok olduğu 21. yüzyıl, onların kitlelerce özleneceği bir zamanı gösterir mi bize bilinmez, ama bizlerin özleyeceği kesin, son ana kadar...

GİZLİ TEŞKİLAT
(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com OKAN ARPAÇ oarpac@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcycalc@hotmail.com **GÖRSEL YÖNETMEN** BİLGEHAN ARAS

LOGO TASARIM ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA** BAŞAR UĞUR **KATKIDA BULUNANLAR** T. ARSLAN, O. ÖZYURT, K. KARŞAN, Ş. AYDEMİR, A. TAŞCIYAN,

A. U. UYANIK, M. İŞİL, C. CANBAZOĞLU, J. BARIŞ, C. AŞAR, E. KÜÇÜKTEPEPINAR, S. KÖKÇEOĞLU **REKLAM İLETİŞİM** EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Bir Hurdacının Hayatı (Epizoda U Zivotu Beraca Zeljeza);
Yarım Kalan Mucize; Özür Dilerim; Kedi Özledi;
Dinozorlarla Yürümek (Walking With Dinosaurs);
Erkekler; Sürgün; Arkadaşlar Arasında.

19 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları...

20 TRENDEKİ YABANCI

Tunca Arslan, SİYAD'da nöbeti Alin Taşçıyan'a devretti.
Yazar, üç yıllık başkanlık dönemini irdeliyor bu hafta.

22 CİNNET

Bu belgesel, memleketin sansür tarihinde 'müstesna'
bir yere sahip: "Ladik 76"... Okan Arpaç imzasıyla.

24 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Martin Scorsese'den 'küçük' bir başyapıt:
"Geç Saatler" (After Hours)... Burçin S. Yalçın imzasıyla.

26 İTİRAF EDİYORUM

"Bir Hurdacının Hayatı"nın yönetmeni
Danis Tanovic'le söyleşi... Ceyda Aşar imzasıyla.

28 ESRAR PERDESİ

Esin Küçüktepepınar, Marakeş Film Festivali'ne dair
izlenimlerini Arka Pencere okurlarıyla paylaşıyor.

32 İTİRAF EDİYORUM

Haftanın filmlerinden "Özür Dilerim"ın yönetmeni
Cemil Ağacıkoğlu'yla söyleşi... Ceyda Aşar imzasıyla.

34 GENÇ VE MASUM

İki yönetmenli çarpıcı bir belgesel: "Galata Gezegeni:
İstanbul'da Bir Köprü"... Serdar Kökçeoğlu imzasıyla.

36 SAPIK

Gündemden yansıyanlar... Olkan Özyurt imzasıyla.

BİR HURDACININ HAYATI

ORJİNAL ADI Epizoda U Zivotu
Beraca Zeljeza

YÖNETMEN Danis Tanovic

OYUNCULAR Nazif Mujic,

Senada Alimanovic,

Semsa Mujic, Sandra Mujic

YAPIM 2013 Bosna Hersek-

Fransa-Slovenya-İtalya

SÜRE 75 dk.

DAĞITIM M3 (İKSV)

**DANIS TANOVIC'İN
YENİ FİLMİ "BİR
HURDACININ HAYATI"
'BELGESEL'İN EN MÜHİM
ÖZELLİKLERİNDEN OLAN
'ENFORMATİF' VE
ZAMAN ZAMAN 'ÇÖZÜM
ÖNERİCİ' BİR AKIŞI
TERCİH ETMİYOR.**

2001 YILINDA ÇEKTİĞİ "TARAFSIZ BÖLGE" (NO MAN'S LAND) İLE İSMİNİ DÜNYAYA DUYURAN DANIS TANOVIC AYNI FİLMLE KAZANDIĞI YABANCI DİLDE EN İYİ FİLM OSCAR'INDAN BU YANA GEÇEN ON İKİ SENEDE BİRAZ 'KARARSIZ' BİR KARİYER PLANI çizdi kendine. Yeri geldi uzak kıtalara göz kırptı; yeri geldi kendi topraklarına yanaştı. Geçtiğimiz sene Berlin Film Festivali'nden En İyi Erkek Oyuncu ve Jüri Özel Ödülü de dahil olmak üzere üç kayda değer ödülle dönen "Bir Hurdacının Hayatı", Tanovic sinemasının temel unsurlarından biri olan sosyal gerçekçilikten nasibini ziyadesiyle alan ve Tanovic'in bir anlamda kökenine dönüşünü simgeleyen bir 'deneme'. Bir 'deneme'; çünkü belgesel ve kurmaca türleri arasında mekik dokuyarak yeni bir köprü kuruyor ve bu köprüde bir tür 'yeniden gerçekleştirme' ideasının peşine düşüyor.

Tanovic'in filmi, hiç gizlemeyeceği niyetini adından ele veriyor: "Bir Hurdacının Hayatı". Başlangıç noktamız da varış noktamız da bu. Başkarakterimiz Nazif, sokaktan topladığı materyalleri bir geri dönüşüm çarkının içine bırakarak kazanıyor 'hurdacı' hayatını. Hem soyut hem de somut anlamda kendisini çevreleyen 'buz gibi dünya'nın içinde karısına ve çocuklarına bakabilmek için debeleniyor. Üretim, tüketim, yeniden üretim döngüsünün en alt basamaklarında sade bir 'işçi' olarak bir sonraki güne kadar hayatta kalmaya bakıyor yalnızca. Canlılıktan gelen bir hayatta kalma içgüdüsüyle, tüm gücüyle hayata sarılıyor. Günün birinde, hayatını üzerine kurduğu bu zayıf temeli sarsacak, oldukça basit bir afet meydana geliyor: Nazif'in hamile eşi Senada hastalanıyor. Böylece bazılarının diğerlerinden daha eşit olduğu bu dünya düzeninde, 'fakir' olan, kendisini büyük bir girdabın içerisinde buluveriyor.

"Bir Hurdacının Hayatı", Danis Tanovic'in bir gazete kupüründen yola çıkarak yaptığı bir film. Dolayısıyla öyküsü muhteviyatındaki her şey gerçek. Lakin Tanovic bununla da kalmıyor ve filmin dramatizasyonunu bütünüyle olayın gerçek faillerine teslim ediyor. Nazif ve ailesi,

**TANOVIC'İN ÇÖZÜM
ÜRETMEYEN
YAKLAŞIMIYLA BU
AİLEDEN BİR BAKIMA
FAYDALANDIĞINI
DÜŞÜNMEK -BİRAZ
KÖTÜ NİYETLİ TINLIYOR
OLSA DA- YANLIŞ
OLMAYACAKTIR.**

kendi başlarından geçenleri, Danis Tanovic'in kamerası için bir kez daha canlandırıyorlar. Böylece Tanovic, belgesel türüne yakınsayarak 'yeniden gerçekleştirme' hedefinin yüklemesine başlıyor. Dünyadan ırak bir alanda cereyan eden bir insanlık aybını, yönetmenliğinin markası altında görücüye çıkarıyor; bir vesile oluyor. Sinemayı ihmal etmek pahasına kullandığı 'yönetme' stiliyle de elindeki 'dünden hazır' gerçeğin tonunu sertleştiriyor, yaşananın altını çiziyor. Bir ailenin salonuna, yatak odasına, iç ilişkilerine ve neredeyse 'geçmişine' müdahil yapısıyla esasa ve öze hizmet eden lakin bir film unsuru olduğu iddia edilemeyecek her şeyi, filminin sıradan ve pragmatik bir unsuru haline getiriyor.

Tanovic'in filmi belgesel türünün en mühim özelliklerinden olan 'enformatif' ve zaman zaman 'çözüm önerici' bir akışı tercih etmeyerek türün ihtiyaç duyduğu kadarını kullanıyor. Tanovic, bir süre önce yaşanmış bir gerçeği 'belgesel' doğruluğunda mizansenlerle ince ince örüyor. Mezkur mizansenler, gerçeğin altına çizilen çizgiyi dakikadan dakikaya kalınlaştırıyorlar. Sürekli hareket eden bir kamerayla, film estetiğinin sınırları içerisinde değil, bu sınırların civarında gezinen anlatı

Tanovic'in seçimini yineledikçe yineliyor. Lakin bu seçim, gerçeği tüm uzuvlarıyla göstermek dışında hiçbir işlevsellik gütmüyor. Sadece bu sebeple bile "Bir Hurdacının Hayatı", fakirliğin nüveleri üzerine çekilmiş herhangi bir belgeselin 'canlandırma' bölümlerinden ibaretmiş gibi görünüyor.

Tanovic elbette ki, devletin bir türlü 'sosyalleşmeyen', insanı insan görmeyen ve ziyadesiyle bencil yapılanmalarına işaret ediyor; ancak sadece metninden nemalanan bir yönetmen tavrıyla bu sorunlar ağıının üzerine daha sert gitmeyi gerekli görmüyor. Meseleyi çözmekten çok 'bilmeye' ve 'öğrenmeye' ihtiyaç duyduğumuzu düşünüyor. Takdim ettiği gerçekliğin getirisi olarak -gerekirse- bizden uzakta yaşayan bu insanlara karşı 'kurmaca' bir merhamet duygusu edinmemizde de bir sakınca görmüyor. Biz ise kendimizi daha kesin bir seçim yapmak zorunda hissediyoruz. Zira "Bir Hurdacının Hayatı" karşısında daha gerçek bir merhamet duygusuna ihtiyaç duyuyoruz.

Tanovic, müdahalesiz filminde kendisini savunabilmek adına kurtarıcı bir kavramın kapısını açık bırakıyor: Belgesel ve kurmaca arasındaki ince çizgi... Bu mefhum, Tanovic'in hem belgesel gerçekliği üzerindeki müdahalesizliğinin hem de kurmaca sahteliği üzerindeki mizanpajının meşruiyetini sağlıyor. Filme sağlamadığı şey ise yeni, tazeleyici ve meseleye kafa yorulmasına yol açacak bir ileri adım... Zira Tanovic bir türlü okuyup filme almak istediği gazete kupürünün ötesine geçemiyor. Tıpkı o gazete kupürü gibi öznesi, nesnesi ve yüklemi besbelli bir cümlemin kurgusunu yapıyor sadece. Bu kurgunun içinde belli bir açıdan bakıp ötesini düşünmeyenler için politik olarak oldukça doğru bir içerik var. Lakin diğer açı fakirlikle boğuşan ve hayatta kalmak için tek çaresi düzenle savaşmak olan bu olan insanların 'film sona erince' aynı hayata devam edecekleri gerçeğini akıllara düşürüyor.

Tanovic'in hiçbir çözüm üretmeyen yaklaşımıyla ve haberini yayımlatmaya çabalayan bir gazeteci edasıyla onlardan bir bakıma faydalandığını düşünmek (gerçek kimliklerini kullanması da bu savı destekliyor) -biraz kötü niyetli tınıyor olsa da- yanlışlanabilir olmayacaktır.

Amatör oyuncular ilk tecrübeleri olmalarına rağmen ellerinden geleni yapıyorlar.

Danis Tanovic'in kendini filminden bu denli soyutlaması...

ELYSIUM: YENİ CENNET

• 'DISTRICT 9' IN YÖNETMENİNDEN

“YILIN EN EĞLENCİLİ
AKSIYON FİMLERİNDEN”
CHICAGO SUN-TIMES

ŞİMDİ   VE DVD 'DE!

tigloni

©2013 MRC II Distribution Company L.P. Tüm Hakları Saklıdır. All rights in this DVD-Video are reserved and it is strictly prohibited to use this DVD-Video other than for private viewing in the home.

© 2013 Kapak ve Tasarım Süreçsiz PDF Kitap Arşivi <https://raney.org>

TRI
STAR

MRC

SONY
make.believe

SONY
PICTURES
HOME
ENTERTAINMENT

YARIM KALAN MUCİZE

YÖNETMEN Bilet İlhan

OYUNCULAR Nihan Belgin,

Umut Beşkırmı,

Yetkin Dikinciler, Ayten Uncuoğlu,

Dolunay Soyser, Sinan Tuzcu,

Necmettin Çobanoğlu, Aslı İçözü,

Şencan Güler, Tekin Alkan,

Anıl Ayvalıoğlu

YAPIM 2013 Türkiye

SÜRE 91 dk.

DAĞITIM İFP (Kinema Film)

**“YARIM KALAN
MUCİZE”**

**AYDINLANMACI BİR
KARDELEN ÖYKÜSÜNÜ
BİLE DÖRT BAŞI
MAMUR BİR ŞEKİLDE
ÖNÜMÜZE KOYAMIYOR.
SENARYO HEM VASAT
HEM DE DİDAKTİK.**

KÖY ENSTİTÜLERİ, YARIM KALAN BİR DÜŞ OLSA DA PEK ÇOK İNSANIN HAYATINA DEĞDİĞİ İÇİN HÂLÂ O HAYAL TOPLUMUN damarlarında kanlı canlı dolaşıyor. Peki bu eğitim modelinin sinemacılarımız tarafından yeniden hatırlanmasının sebebi bu mu? Pek zannetmiyorum. Daha ziyade Türkiye’nin içinden geçtiği konjonktürel durum ve son yıllarda hükümetteki Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının eğitim alanında yaptığı zikzak çizen değişikliklerin getirdiği kaygılar gibi gözüktüyor.

Çünkü filmler bize “Ah ne güzeldi Köy Enstitüleri. Fikri hür vicdani hür nesiller yetişti” deyip, fonda 1940’lar Türkiye’si olsa bile daha çok günümüzün hislerine tercüman olan, süregiden siyasi iklime gönderme yapan mesajlar veriyor.

Bir anlamda enstitüler ülkedeki ulusalcı-muhafazakar kutuplaşmanın sinemadaki propaganda malzemesi haline getiriliyor.

Geçen yıl izlediğimiz “Toprağın Çocukları” filminde de bu hafta vizyona giren “Yarım Kalan Mucize”de de durum bu. Oysa Köy Enstitüleri’ni bir propaganda aracına indirgemek bu eğitim modeline yapılacak büyük bir haksızlık aslında. Çünkü ülkemize özgü bu modelin daha büyük bir işlevi ve anlamı var Türkiye için.

Açılması bir şanstı belki ama soran, sorgulayan nesillerin varlığından tedirgin olan, daha doğrusu ‘gomünist yuvası’ görüldükleri için yine Kemalist Türkiye’nin iktidarları tarafından kapatıldığını hepimiz biliyoruz. Bilmediğimiz daha doğrusu tartışmadığımız bir neden de Köy Enstitüleri’nin tedrisatından geçen köylü çocukların toplumsal alandaki etkilerinin, döneminin kimi ‘beyaz’ imtiyazlıları tedirgin etmesi olabilir mi?

Madem günümüz Türkiye’si’ndeki konjonktürel durum Köy Enstitüleri’ni hatırlatıyor. O zaman meseleye buralardan

bakmak daha sahici olmaz mı? Çünkü ister kent-taşra, ister merkez-çevre deyin Türkiye’deki son yıllardaki siyasi ve toplumsal mücadelenin temelinde, o eğitilmek istenen köylü çocukların, ki yıllarca ‘avam bulunup’ sistemin dışlandığı çocuklar bunlar, sistemin merkezine oturması ve sonra da onların kendi doğrularını dayatması var.

Ama anlaşılan meseleye bu çerçeveden bakmak şimdilik tercih edilmiyor.

“Yarım Kalan Mucize”nin tercih ettiği gibi bir ‘kardelen’ hikayesi, ‘aydınlanmacı’ bir perspektiften anlatılarak, Köy Enstitüleri’nin önu kesilmeseydi bugünlerde ulusalcı-muhafazakar bir çatışma yaşanmazdı demeye getiriliyor. Lakin hal böyle olunca günümüz dünyasında bu indirgemeci bakış az biraz ‘kibirli’ kalıyor.

Ama bunlara rağmen “Yarım Kalan Mucize” aydınlanmacı bir kardelen öyküsünü bile dört başı mamur bir şekilde önümüze koyamıyor. Bir kere Nihan Belgin, Piraye Şengel imzalı senaryo hem vasat hem de son derece didaktik. Kimi diyaloglarınsa kafası karışık! Üstelik karakter odaklı da değil.

Filmin kahramanı Nahide olayların içinde debelenen bir ‘kardelen’ olarak kalıyor. Oysa kendisi bir dönüşüm merkezi olan Köy Enstitüleri, karakter odaklı bir senaryoda çok iyi kullanılabilir. Çünkü karakterin değişimi için her türlü imkan mevcut. Ama filmin senaryosunda Nahide sanki hep olayların peşine takılıyormuş hissi veriyor ve edilgen bir hale geliyor. Açıkçası böyle bir senaryodan iyi bir film nasıl çıkabilir ki? Çıkıyor da zaten. “Yarım Kalan Mucize” de senaryosu gibi vasat bir film olarak kalıyor. Kimi

deneyimli oyuncuların performansları zaman zaman filmi yükseltse de bu vasatlık filmin geneline yayılıyor.

“Yarım Kalan Mucize”nin tuhaflığı ise finaldeki sahnede gizli. Köy Enstitüsü çıkışlı kaç insanın çoluğu çocuğu Boğaz manzaralı evlerde oturuyor, merak etmemek elde değil. Bu sahne bize enstitü çıkışlı öğretmenlerin sınıf atladığına, çocuklarının iyi yaşamlar sürdüğüne ve onların artık birer kentli olduğuna dair bir fikir veriyor. Hal böyle olunca da akla geliyor şu soru geliyor: Köy Enstitüleri, Beyaz Türk mü yetiştiriyordu?

Mustafa Ziya Ülkenciler’in sanat yönetmenliği filmin vasatlığının üzerinde.

Ağalığı yeren bir filmde “Benim babam da ağa ama Halk Partili” diyalogunu çözen var mı?

“YARIM KALAN MUCIZE”NİN TUHAFLIĞI FINALİNDE GİZLİ. KÖY ENSTİTÜSÜ ÇIKIŞLI KAÇ İNSANIN ÇOCUĞU BOĞAZ MANZARALI EVDE OTURUYOR, İNSAN MERAK EDİYOR.

ÖZÜR DİLERİM

YÖNETMEN Cemil Ağacıkoğlu

UYUNCULAR Güven Kıraç,

Selma Poyraz, Köksal Engür,

Gökhan Kıraç, Deniz Denker

YAPIM 2013 Türkiye

SÜRE 75 dk.

DAĞITIM M3 (Yol Yapım)

**“ÖZÜR DİLERİM”,
40’LARINDAKİ ZİHİNSEL ENGELLİ
SELİM’İ ODAĞINA ALARAK ONUN
ETRAFINDA ÖRGÜTLENMİŞ BİR
AİLE İLE TANIŞTIRIYOR BİZLERİ.**

CEMİL AĞACIKOĞLU, İLK UZUN METRAJ “EYLÜL”DE ‘ÇEKİRDEK AİLE’NİN ÇÖZÜLÜŞÜNÜ ANLATIRKEN METNİN YETMEDİĞİ/ metne ihtiyaç duymadığı anlarda görüntüyü göreve çağırıyordu. Bu tercih, minimal bir anlatımın tercih edildiği, çok fazla dallanıp budaklanmayan “Eylül” için büyük oranda işleyen bir sonuç ortaya çıkarmıştı.

Yönetmenin nisan ayında İstanbul Film Festivali’nin ulusal yarışma bölümünde görme fırsatı bulduğumuz yeni filmi “Özür Dilerim” her filmin yeni bir anlatım dili olması gerektiğinin kanıtı gibi duruyor adeta. Çünkü, “Eylül”de filmin özgün atmosferi içinde anlam kazanabilen durağanlık, hele de aile gibi karmaşa ve kakofoniden beslenen bir kurumu anlatırken işlev dışı ve sıkıntı verici bir hal alıyor.

“Özür Dilerim”, 40’lı yaşlarını süren zihinsel engelli bir adam olan Selim’i odağına alarak onun etrafında örgütlenmiş bir aile ile tanıştırıyor bizleri. Anne Neriman’ın büyük özverisiyle büyütülen Selim, bütün aile için çok özel birisi. Ancak ailenin içine biraz dahil oldukça kardeşi

Zafer’in yaklaşan düğünü öncesinde ilginin biraz kendine kaymasının beklediğini anlıyoruz.

Film, iki yönlü bir işe soyunuyor. İlki: Engelli bir bireyin bir ailenin şekillenmesi ve örgütlenmesinde ne kadar büyük etkileri olduğunu göstermek. İkincisi: ‘Engel’ meselesini, gerçek anlamından soyutlayarak toplumsallaştırmaya çalışmak. Ne var ki, aile bireylerinin birbirleriyle olan ilişkisini derinleştiremediği için birincisini, çevreyle olan ilişkilerini doğru tanımlayamadığı için ise ikincisini tam olarak beceremiyor.

Dolayısıyla elimizde böylesine önemli bir konuya el atılmış olmasının yarattığı memnuniyetle birlikte; Güven Kıraç’ın özverili, Selma Poyraz’ın ise göz kamaştırıcı oyunculuğundan başka bir şey kalmıyor.

Cemil Ağacıkoğlu, hassas bir karakteri istismardan kaçınmayı başarmış.

Ağacıkoğlu filmini daha da yükselmek için eline gelen fırsatları cömertçe harcıyor.

KEDİ ÖZLEDİ

YÖNETMEN Mustafa Şevki Doğan
UYUNCULAR İlker Ayrık, Algu Eke,

Erkan Sever, Selim Erdoğan

YAPIM 2013 Türkiye

SÜRE 105 dk.

DAĞITIM Warner Bros.

(Avşar Film)

**“KEDİ ÖZLEDİ” BİRLİKTE
YAŞAYAN BİR ÇİFTİN
İLİŞKİLERİNİN ONUNCU YILINDA
ATLATTIĞI KRİZİ KONU ALAN BİR
ENTRIKA KOMEDİSİ...**

BAUDELAIRE’İN “KEDİ” ŞİİRİ NE KADAR ROMANTİKTİR...
“GEL, GÜZEL KEDİM, AŞIK KALBİMİN ÜSTÜNE GEL; / ŞU
tırnaklarını da içeri çek, / Maden ve akik
alaşımı gözlerine, bir yol, / Tatlı gözlerine
dalayım, bırak. // Parmaklarım başını, esnek
sırtını, şöyle / Dilediği gibi okşadığı an / Ve elim
elektrikli gövdende coşkuyla / -Haz ile gezindiği
zaman // Kadınım gelir aklıma. Bakışı andırıyor /
Senin bakışlarını tatlı kedi / Derin ve soğuk,
mızrak gibi kesiyor, yarıyor. // Tepeden tırnağa,
sevimli, ince / Bir hava, tehlikeli bir koku yüzüyor
/ Esmer teninin yöresinde.”

Baudelaire şöyle dursun, herhangi bir formda
romantizm, erotizm, ihtiras yok “Kedi Özledi”de.
Felin karakter yüklenen de kadın değil, erkek.

Kadir, hımbıl ve sevimli ev kedisi gibi bir
anestezist. Çocuksu, efemine, sevecen bir adam.
Kıymet ise arzularını yitirmemiş ama artık
arzulanmayan, on yıldır bir gece bile ayrı
kalmadan Kadir ile eş ve anne gibi yaşayan bir
butikçi.

Mizahı biraz inceltirse aslında hoş bir film

çıkabilecek bir potansiyel var bu ilişkide...
Sevişme girişimleri trajikomik biçimde gelişiyor...
Ama artık sonuçlanmıyor! Kriz kapıda...

Kadir’in operatör arkadaşlarının ısrarıyla
-cömertçe teşhir edilen- Doğu Avrupalı
fahişelerle pahalı bir aleme katılması Kıymet’in
eski sevgilisinin niyeti ciddileştirmesiyle
çakışıyor.

Beceriksizce entrikaların yol açtığı ayrılık
süreci adı Aşk olan kedinin çocuk misali bahane
edilmesiyle bile renklenmiyor...

Mustafa Şevki Doğan’ın yönettiği komedi
filmi “Kedi Özledi”, finali kolayca
kestirebileceğimiz klişelerden ve çok abartılı
oyunculuktan ibaret mizahı, güzel kadınları, şık
mekanlarıyla geniş kitleyi hedeflemekten bir adım
öteye geçmiyor.

Modern ilişki tasviri ve karakterlerin yerliliği...

Potansiyelin piyasa koşulları uğruna harcanması...

DİNOZORLARLA YÜRÜMEK

★★★★★

ORJİNAL ADI Walking With
Dinosaurs 3D

YÖNETMENLER Barry Cook,
Neil Nightingale

SESLENDİRENLER John Leguizamo,
Justin Long, Skyler Stone,

YAPIM İngiltere-ABD-Avustralya

SÜRE 87 dk. **DAĞITIM** Tiglon
(Avşar Film)

**BBC EARTH TARAFINDAN
ÜRETİLEN VE ALASKA İLE YENİ
ZELANDA'DA ÇEKİLEN DOĞA
GÖRÜNTÜLERİYLE ANIMASYONU
BİRLEŞTİREN BİR FİLM.**

SİNEMA TARİHİNİN EN BAŞARILI AÇIK ALAN GERİLİMLERİNDEN "JAWS", DÜNYADAKİ KÖPEKBALIĞI KORKUSUNU NASIL Kİ gereksiz şekilde köpürttüyseniz, "Jurassic Park" da bir daha geri gelmeyecek dinozorlar üzerinden müthiş bir pazar yarattı. Çocukların, öncelikle, gerçek olan ve türleri tükenme tehlikesiyle karşı karşıya bulunan hayvanları korumaya yönelik eğitilmesinden çok, hayali dinozor kahramanlarla müthiş bir tüketim mekanizmasının içine atılması adil değil elbet. Ancak, bazı ciddi yapımlar, çocukların paleontolojiye ve gezegenin geçmişine yönelik meraklarını kamçılayarak, soru soran ve araştıran bireyler olarak yetişmelerine katkıda bulunuyor.

BBC Worldwide'ın bir birimi olan BBC Earth tarafından üretilen ve Alaska ile Yeni Zelanda'da çekilen doğa görüntüleriyle animasyonu birleştiren "Dinozorlarla Yürümek", tam da böyle bir film. Çocukların duygudaşlık kuracakları Pachyrhinosaurus türü dinozor Patchi'nin büyümesini, geveze Alexornis kuşu Alex'in anlatımıyla sıkılmayacakları biçimde öykülerken,

aynı zamanda eğitiyor. Patchi, mevsim değişimleriyle birlikte göç eden sürünün lideri babasını örnek alarak, dünyayı güzellikleriyle ve tehlikeleriyle tanıırken, hayatta kalmanın, dostluğun ve aşkın zorlu sınavlarından da geçiyor. Bu arada, minik seyirciler de, belki bilmedikleri bir dizi olay ve kavramla tanışıyor: Göçün gerekliliği, otçulluk-etçilik, Kuzey Işıkları, gel-git hareketleri, sürüngen-kanatlı dinozor türleri...

Filmin cazibesi, 80 milyon dolarlık yapımların maliyetinde / teknolojik üstünlüğünde saklı. Örneğin, derinlik duygusu yani 3. boyutta, en iyilerin başında gelen Cameron'ın Fusion sistemi kullanılmış. Animasyonda, boyutlar, oranlar ve anatomik gerçeklik... Yanı sıra besin zincirine dair vurgular, sorunsuz. Farklı bir yolda yürüyen film, çocuklara sinemayı sevdirmek için de ideal.

Prolog ve finalde, canlı oyuncuların yer aldığı bugüne bağlantı, çocukları araştırmaya kışkırtacaktır.

Türkçe seslendirmede terk edilemeyen alışkanlıklar: Diyaloglara, bize özgü, güya komik eklemeler.

Total Film

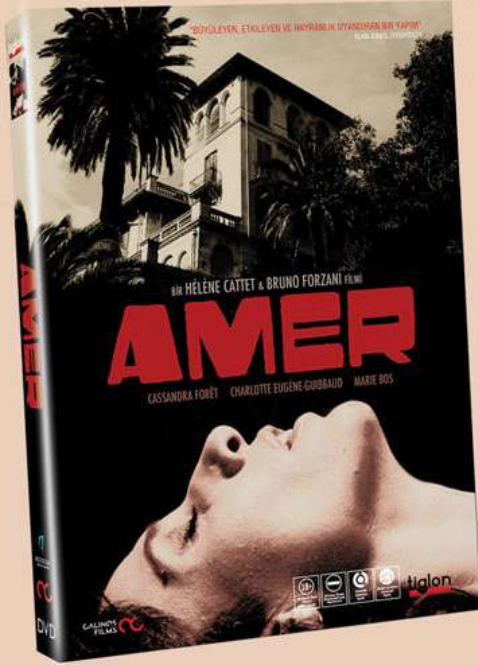
Twitch

Time Out

BİR HÉLÈNE CATTET & BRUNO FORZANI FİLMİ

AMER

"Görsel bir şölen!"

Los Angeles Times

EKSTRALAR: HELENE CATTET & BRUNO
FORZANI'DEN 4 KISA FİLM

CALINOS FILMS

Şimdi Özel Kutusu ile DVD'de!

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

ERKEKLER

YÖNETMEN Faruk Aksoy

OYUNCULAR Fikret Kuşkan,

Ali Poyrazoğlu, Asuman Dabak,

Güneş Emir

YAPIM 2013 Türkiye

SÜRE 119 dk.

DAĞITIM Tiglon (Aksoy Film)

ABSÜRT SEKS KOMEDİSİ
OLARAK BAŞLAYAN FİLM,
SOSYOLOJİK VE PSİKOLOJİK
AÇIKLAMALARI SIRALAYIP
BİLİMSEL BİR İMAJA SARILIYOR.

ÇILGIN DERSANE" İLE "RECEP İVEDİK" SERİLERİNİN MİMARİ FARUK AKSOY, TESTOSTERON OYUNUNDAN MI ETKİLENDİ, bel aşağı muhabbetlerinin döndüğü kendi filmlerinden mi sıkıldı, yoksa "Fetih 1453"ün kahramanlık efsanesini altüst etmek mi istedi bilinmez, acayip bir erkeklik komedisiyle (!) yönetmenliğe geri dönüyor. Aksoy bu filmiyle, belaltı komedilerinin Türkiye'de neden ilgi gördüğünü ve neden iyi iş yaptığını anlatıyor adeta... Ancak seviye ise tam da o tarz filmlerle aynı düzeyde, hatta bazı ayrıntılar var ki bayalığın bu kadarı zor bulunur... Misal, cinsel organlarına Oscar ve Altın Palmiye diyen erkekler...

İşin daha vahim bir boyutu var ki, insan bahsetmekten imtina ediyor gerçekten de... Spermlere gaz ve su sıkın Tomalar var bu filmde... Bu zekice (!) espriye ilham kaynağı olan Woody Allen, böyle bir sahneyi rüyasında görse kabus sayar muhtemelen. Bu absürtlük tüm film boyunca devam etse, diyeceksiniz ki bu da bir tarz ama öyle de değil... Absürt seks komedisi olarak başlayan film, sosyolojik ve psikolojik

açıklamaları (her şey kadınların güçlü erkek istemesi ve erkeklerin buna teslim olup aşkı unutması vs.) sıralayıp bilimsel bir imaja sarılıyor, ardından romantik komediye dönüşüp, nihayetinde de aşk filmine bağlıyor.

Oyuncular konusunda söylenecek fazla bir şey yok... Ali Poyrazoğlu'na nispeten daha normal (ama abartılı) bir karakter düşmüş ama Fikret Kuşkan'ın nasıl olup da imajını ve kariyerini bu filmle bir kenara attığını anlamak mümkün değil... Asuman Dabak'ın ağzından çıkan yılan sesi yok mu, o hepsinden vahim...

Bu yıl sinemamızda özellikle üzerine gidilen erkeklik halleriyle ilgili doğru düzgün komedi izlemek isteyenlere geçen haftalarda gösterime giren "Erkek Tarafı" ve özellikle de bu haftaki "Arkadaşlar Arasında" tavsiye olunur...

Erkek doğasına dair söylediği şeyler yeni değil ama gerçekçi...

Kaba komedi hatta komedisiz kabalık...

SÜRGÜN

YÖNETMEN Erol Özlevi

OYUNCULAR Saadet Aksoy,

Tolgahan Sayışman,

Mahir Günsiray, Ruhsar Öcal

YAPIM 2013 Türkiye

SÜRE 124 dk.

DAĞITIM Pinema (Erler Film)

**“SÜRGÜN”, DİNSEL VE
PARASAL NEDENLİ YASAK
AŞKLA VE TOPLUMDAKİ
KARDEŞLİĞİ SABOTE EDEN
KARARLARLA ŞEKİLLENİYOR.**

YERLİ YAPIMLARIN ŞEKİLENDİRDİĞİ, ÜST ÜSTE VIZYONA ÇIKARAK BİRBİRLERİNDEN SEYİRCİ AYARTTIĞI GİŞE YARIŞINA bu hafta katılanlardan “Sürgün”, dinsel ve parasal nedenli yasak aşkla, aile içi gerginlik ve toplumdaki kardeşliği sabote eden politik kararlarla şekillenen bir drama.

Büyükada’lı fabrikatör Stavro’nun kızı Rum Eleni ile faytoncunun oğlu Sedat’ın aşkı başrolde. Diğer yanda, 1930’da Atatürk’le Venizelos arasında imzalanmış, her iki ülkenin yurttaşlarına her iki ülkede ticaret yapma, oturma, mal, mülk edinme hakkı tanıyan anlaşmanın, 1963’te Kıbrıs’ta başlayan gerginliğin ardından Türk hükümetince 16 Mart 1964 tarihli genelgeyle, tek taraflı iptal edilmesi.

Bu topraklarda ikamet eden, Türkiye doğumlu, Yunanistan pasaportlu 120 bin insanın 48 saat içinde sınır dışı edilmesi, kendini Bizans kökenli niteleyen Stavro’nun da T.C. vatandaşı karısı ile kızını bırakıp sürgüne gitmesi, ardından Sedat’ın müthiş fedakarlığı ve darbe darbe üstüne vuran buruk, travmatik bir öykü.

Gazeteci Rıdvan Akar ile Hülya Demir’in kaleminden çıkma İstanbul’un Son Sürgünleri (1994) romanını Selin Tunç senaryolaştırmış; “Romantik Komedi 2: Bekarlığa Veda” ile sektöre dahil olmuş yönetmen Erol Özlevi ise, süreyi iki saat tutarak, Yeşilçam melodramları temposunda, fazla uzun, gözyaşı bol film çekmiş.

Bir, iki not daha; şehir hatları vapurlarıyla doğalgaz kutuları haricinde, görsel olarak döneme çok saygılı davranmış “Sürgün”. Ancak gözler, aynı titizliği filmin son jeneriğinde yer verilmemiş şarkılar ile ayrıntılarında da arıyor...

Saadet Işıl Aksoy, Tolgahan Sayışman, Mahir Günsiray sürprizsiz, düz oyunculuk sergilerken, bulunduğu her projeye kalite getirmesine karşın bir türlü vitrine çıkamamış Ruhsar Öcal anne rolünde fark yaratıyor.

Türkiye’nin yakın tarihinden fazla bilinmedik bir olayı ayrıntılarıyla gündeme getirmesi.

Diyaloglarda, farklılığı pekiştirmek amacıyla Rumca ile Türkçe’nin art arda kullanılması.

ARKADAŞLAR ARASINDA

YÖNETMEN Gökhan Horzum

OYUNCULAR Salih Bademci,

İbrahim Kendirci, Fırat Albayram,

Sertan Erkaçan

YAPIM 2012 Türkiye

SÜRE 81 dk.

DAĞITIM Pinema

(Altıüstü Film – Organize Filmler)

**GÖKHAN HORZUM'UN YAZIP
YÖNETTİĞİ "ARKADAŞLAR
ARASINDA" DÖRT ERKEĞİN
BİR RAKI MASASINDA GELİŞEN
MUHABBETİNE ODAKLANIYOR.**

ERKEKLER ARASINDAKİ MUHABBETLERİN FİLMLERİNİ YAKIN ZAMANDA DAHA FAZLA GÖRÜR OLDUK. GEÇEN HAFTALARDA vizyona giren "Erkek Tarafı"ndan sonra Gökhan Horzum'un yazıp yönettiği ve bu yılki Altın Portakal'da yarışma dışı gösterilen "Arkadaşlar Arasında" da dört erkeğin bir rakı masasında gelişen muhabbetine odaklanıyor.

Cenk, Ayhan, Deniz ve Barış, Ayhan'ın 30. doğum günü için bir araya geliyorlar. Denizin ortası ve sadece bir rakı masası var. Önce daha eğlenceli görünen ve herkesin birbirine hal hatır sorduğu bir süreç söz konusu, rakılar içildikçe iç hesaplaşmalar da su yüzüne çıkıyor.

Otuz yaş genellikle bir dönüm noktası olarak görülür ailenin senden beklediği her şeyi yapmışsındır ve şimdi de senden beklediklerini yapman gerekir. Erkekler için askere gitmek, evlenmek, çocuk sahibi olmak, baba olmak, belli toplumsal normlara sığınarak gerçekleştirilmesi gereken görevler silsilesi uzar gider. Bu dört erkeği hayatta en çok sıkıştıran, ailelerinin kendilerinden bekledikleri olmuş. Hepsini başka

şeyler yapmak, başka yerlere gitmek istemiş ama bir şeyler, en çok da baba figürü engel olmuş. Kendilerine miras kalan babalarla yaşamak zorunda kalan adamların hesaplaşmaları da bu yüzden en çok babayla oluyor.

Neredeyse tek bir rakı masasında geçen filmde arada sırada gördüğümüz flashback'lerle hikayelerini anlamaya çalışıyoruz. Seyirciyi bir rakı masası etrafına yerleştiren kamerada gördüğümüz dört adamdan herhangi birinin derinliğine tam olarak inmiyoruz. Hepsini biraz gösteren yönetmen, bu sayede aslında hepsinde biraz da kendisi olduğunu söylemeye çalışıyor gibi. Sarhoşluk arttıkça karakterlerin hesaplaşmaları da büyürken ilk filmi çeken bir yönetmenin erkek tarafından bakan kamerasıyla naif bir rakı masası muhabbetine şahit oluyoruz.

Dramatik yapı olaydan ziyade anekdotlardan oluşsa da akıcılığı sağlıyor.

Flashback'lerdeki bazı skeçler çok karikatürize duruyor.

ARKADAŞLAR ARASINDA

ERKEKLER

KEDİ ÖZLEDİ

YARIM KALAN MUCİZE

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	OLKAN ÖZYURT	BURÇİN S. YALÇIN
ARKADAŞLAR ARASINDA				★★	★★		
BİR HURDACININ HAYATI							
DİNOZORLARLA YÜRÜMEK		★★			★★		
ERKEKLER				★★	★		
KEDİ ÖZLEDİ					★★		
ÖZÜR DİLERİM			★★		★	★★★★	
SÜRGÜN	★				★	★★	
YARIM KALAN MUCİZE		★	★★	★★	★	★★	
AÇLIK OYUNLARI: ATEŞİ YAKALAMAK		★★★★	★★★★	★★★★	★★	★★	★★
BİR VAMPIR HİKAYESİ					★★★★	★★★★★	★★
BU İŞTE BİR YALNIZLIK VAR	★★★★	★★			★★	★★★★	★★★★
DANIŞMAN	★★★★	★★	★★★★	★★★★	★★★★		★★★★
DÜĞÜN DERNEK	★★	★★★★		★★	★		
ERKEK TARAFI: TESTOSTERON	★★			★★	★★	★★★★	
HOBBİT: SMAUG'UN ÇORAK TOPRAKLARI		★★★★		★★	★★	★★★★	★★★★
KÜF		★★★★	★★★★	★★★★	★★	★★★★★	
MC DANDİK					★		
ÖLÜMSÜZ AŞK					★★★★		
RG6: AYAS	★				★★		
RUHLAR BÖLGESİ: BÖLÜM 2		★★★★★		★★★★			★
SAROYAN ÜLKESİ					★★★★	★★★★	
SU VE ATEŞ	★★	★★		★	★★	★★	★
TAMAM MIYIZ?	★★	★★★★		★★	★★	★★★★	★★★★
YARIM KALAN ŞARKI			★★				
YOZGAT BLUES		★★★★	★★	★★★★	★★	★★★★	★★★★

SİYAD'DA NÖBET DEVRİ

SİYAD Başkanlığı'nı geçen hafta sevgili dostum **Alin Taşçıyan'a** devretmiş olmam dolayısıyla son üç yıla şöyle bir baktığımda söyleyebileceğim ilk şey, derneği **'aldığımız gibi bıraktığımız'**, geleneklerini, saygınlığını ve kalitesini koruduğumuzdur.

ÜÇ YIL AMMA DA ÇABUK GEÇTİ. ARKA PENCERE'NİN 10 ARALIK 2010 TARİHLİ 59. SAYISINDA "SİYAD'DA NÖBET SIRASI" BAŞLIKLİ YAZIYI YAZDIĞIMDA DERNEĞİN BİRKAÇ GÜNLÜK BAŞKANIYDIM.

Okumakta olduğunuz 217. sayı haftasında da birkaç günlük 'eski başkan' durumundayım. Arka Pencere okurlarından duymayan kalmamıştır sanırım; görevimizi ve bizim dönemden iki arkadaşımızı, Melis Behlil ile Deniz Yavuz'u, Alin Taşçıyan'ın başkanlığındaki yeni yönetime devrettik. Üç yıl boyunca YK'da görev yapacak olan diğer iki üye, Uğur Vardan ile Elif Tunca'nın derneğe ve sinema sanatına dair birikimleri ile heyecanları da düşünülürse, deyim yerindeyse gözümüzün hiçbir biçimde arkamızda kalmadığını söyleyebilirim. SİYAD, hep olduğu gibi gene emin ellerde.

Yukarıda söz ettiğim o yazıda, "Usulen söylemediğime emin olun; Murat Özer'in başkanlığı döneminde SİYAD geleneklerini korudu ve pek çok başarılı hamlede bulundu, yenilikler gerçekleştirdi. Bir önceki yönetimden tertemiz, kavgasız dövüşsüz bir dernek teslim aldık ve bu yapıyı bu haliyle var olan nitelikleriyle korumak, öncelikli amacımız olacak" demiştim. Sözümüzü tuttuğumuz kanısındayım.

46 yılı geride bırakan, ülkemizdeki en eski, en güçlü, en dinamik sinema örgütü olan SİYAD'ın, Atilla Dorsay, Giovanni Scognamillo, Burçak Evren, Engin Ayça, Vecdi Sayar, Agah Özgüç, Saim Yavuz, Sevin Okyay, Orhan Ünser, Sungu Çapan gibi onursal üyelerimizden ve kaybettiğimiz Rekin Teksoy'dan, Onat Kutlar'dan, Nijat Özön'den, Kami Suveren'den kaynaklanan geleneklerine sahip çıkmak ama tabii ki bunu alışılmış nitelikte bir 'muhafazakarlığa' hapsedmemek başlıca amacımızdır

gerçekten de. SİYAD törenlerinden derneğe üye alımlarına, üyeler arasındaki tartışmalardan film festivallerindeki jürilerimize, FIPRESCI'yle ilişkilerden gündeme ve faaliyetlerimize dair basın açıklamalarımıza kadar, bu noktayı hep göz önünde tuttuk.

Evet, üç yıl gerçekten de çok çabuk, aynı zamanda da keyifli geçti. Kendi adıma herhangi bir yorgunluk vb. duymadığımı söyleyebilirim. İşim gücüm nedeniyle hep hakkını yeterince veremediğimi düşündüğüm başkanlığı da özlemeyeceğim dersem yalan olur! Süleyman Demirel, cumhurbaşkanlığının ardından, "Hiçbir ölümünün reddedemeyeceği bir makamdır" demişti. Eh, benim için de SİYAD Başkanlığı öyle sayılır!

Kaliteyi tutturmak da zordur, korumak da... Biz de SİYAD'ın kalitesini korumak ve artırmak için elimizden geleni yaptık ve doğrusunu söylemek gerekirse pek de zorlanmadık. Bu kalite kaygısının, "Elitler, seçkinciler..." ve giderek "Çete, mafya..." gibi nitelemelerle karşılaşmasına şaşırmadık. Yatıp kalkıp SİYAD'a saldıran meczupları hiç ama hiç ciddiye almadık. SİYAD üyesi olduğumdan beri her yıl iki üç kez duyduğum "SİYAD'a alternatif dernek kuruyoruz, geldik geliyoruz" türünden iddialara da gayet samimi biçimde "Yardımcı olalım... Elimizden geleni yapalım" diyerek destek olmaya çalıştık.

Yalnızca sinema yazarları açısından değil, genel olarak sinema kamuoyuna son

üç yılda damga vuran olayın, giderek Türkiye'nin bir meselesi haline gelen, bir anlamda Gezi sürecinin de habercisi olan Emek Sineması mücadelesi olduğu kanısındayım. SİYAD, bu süreçte üstüne düşeni fazlasıyla yaptı, üyelerinin büyük çoğunluğuyla bu mücadelenin bir parçası oldu ve özellikle Kamer İnşaat ile tetikçi iletişimcilerinin yalanlarına kararlılıkla karşı koydu. Emek, SİYAD için bir namus ve aydın sorumluluğu konusuydu, sinema kültürüne sahip çıkmanın, talana karşı çıkmanın sembolüydü ve biber gazı yemek, tazyikli suya maruz kalmak, coplanmak, gözaltına alınmak, yargılanmak, umurumuzda bile olmadı. Emek, şu an yerinde değil, "Yıkıyoruz, taşıyoruz" palavralarıyla yok edildi belki ama SİYAD olarak bu mücadelenin bitmediğini çok iyi biliyoruz. Geçen cumartesi günü, SİYAD'ın 10. Olağan Genel Kurulu'nu da bu duygularla, hayli neşeli, canlı, dinamik bir atmosferde gerçekleştirdik ve geleceğe bakmaya başladık.

Başkanlık dönemimde birlikte çalıştığım tüm arkadaşlarıma ve tüm SİYAD üyelerine bir kez daha teşekkür ediyorum. Yönetime yeni gelen arkadaşlarıma da başarılar diliyorum.

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

LADİK 76

Güner Sarioğlu'nun adeta 'imece' usulüyle çektiği, yurt içi ve yurt dışında **katıldığı festivallerden ödüllerle** dönen 30 dakikalık belgeseli "Ladik 76", seyirciyle hak ettiği şekilde buluşamamış, **talihsiz yapıtlardan** biri...

TRT'NİN KURULMA AŞAMASINDA BBC KADROSU VE ALMANLAR'IN VERDİĞİ EĞİTİMLERLE, TV ALANINDA ÇOK ÖNEMLİ İSİMLERİN YETİŞTİĞİNİ HERKES BİLİR. BU SÜREÇTE TRT'NİN MUTFAĞINDA OLAN, ÖTE YANDAN radyoda programlara imza atan isimdir Güner Sarioğlu... Ancak 'tepeden inme'cilik ve kimi siyasi sebeplerle kurumdan ayrılır. Bir yandan TV'ye dışarıdan programlar hazırlarken, öte yandan Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Basın ve Yayın Yüksek Okulu'nda hocalığa başlar.

Tek kanallı, siyah-beyaz 70'lerde elbette okullarda da doğru düzgün bir Sinema-TV bölümü yoktur. Siyasal'daki teorik derslerin kimseye yetmeyeceğini savunur Sarioğlu. Öğrencilerin işi bizzat üretmek öğrenebileceklerini anlatmak ister. İki saatlik dersleri 40 saate çıkarır,

talebelerini TV stüdyosuna götürür ve en sonunda da onlarla bir film yapmaya karar verir. Bu sayede okul da ciddi olanaklara kavuşabilecektir belki... Samsun merkezden 80 km uzaklıktaki Ladik ilçesine giderek orada bir hafta ön hazırlık yapar. Bu esnada TRT'den kısmi destek ve okuldan da negatif film için bir miktar ödenek bulabilmiştir. Yönetim Kurulu'na bu filmi en az beş öğrenciyle kolektif çekmek istediğini söyler, 13 günlük set boyunca masrafların çoğunu kendi üstlenir.

Hem yönetmenliği hem de kameramanlığı üstlenen Sarioğlu, müzikleri orkestra şefi Çetin Işıközlü'ye, metni Fakir Baykurt'a, kurguyu Erol Alaçam'a, dış ses anlatımını ise Cüneyt Türel'e emanet eder. Nilgün Abisel, Uygur Kocabaşoğlu ve Hamza İnanç'ın yapımcılığıyla 30 dakikalık belgesel tamamlanır.

Ladik yakınlarında bulunan Batak Gölü ve çevresindeki yaşamı konu alır film. Toprak ağalarının akarsuyun önünü kapamalarından dolayı suyun otlak alana, ovaya yayılmasını, hayvanların yaşamının ve bitki örtüsünün tehlikeye düşmesini izleriz. Toplumcu olanla çıkarıcıların 'su savaşı'dır aslında bu...

Sansür başta olumlu rapor verir "Ladik 76"ya. Önce Ankara'da, ardından İstanbul'da özel gösterimler yapılır. Her gören tebrik eder. Ancak Fransız Kültür Derneği'nde yapılacak bir gösterim öncesi salonu polis basar ve filme el koyar.

Sansürün gerekçesi tanındıktır; "Türk turizminin ve Türk halkının tanıtılmasına menfi etki yapacak durumda görüldüğünden", yurt içinde ve yurt dışında gösterimi yasaklanır.

Halit Refiğ 30 Aralık 1977 tarihli bir yazısında şunları not düşer: "...kendi türü içinde Türkiye'de yapılan filmlerin, benim görebildiklerim arasında, en başarılı olanı. Belgesellerde az rastlanan bir canlılık ve sürükleyiciliğe sahip."

Danıştay'a başvurulduktan sonra iki cümlelerin çıkarılması koşuluyla yasak kalkar: "Duvarın, imtiyazlı toprak ağalarının isteğiyle yaptırılması" ve "Hiçbir hükümetin bu toprak ağalarına karşı düşmemek için bir şeyler yapmaması" cümleleridir bunlar.

Daha da ilginç, film 12 Mayıs 1978'de TRT televizyonunda yayımlanır, tekrarı da 11 Haziran 1978'de yapılır ama elbette bu iki cümle ayıklanmış olarak. Yapıt bu esnada Finlandiya'daki Tampere Film Festivali'nde belgesel dalında birincilik alır; Krakow, Leipzig, Antalya'da ödüller kazanır. Yabancı TV'lerde yayımlanır.

Geniş kitleye ulaşması TRT'deki yayımla, 1978 yılında olmuşsa da, o tarihten sonra kimse "Ladik 76"yı göremez. Siyah-beyaz yayından ötürü zaten seyirci filmi renkli, orijinal haliyle de izleyememiştir. Bugün, Ladik Belediyesi'nin sitesinde filminden birkaç dakikalık siyah-beyaz bir videonun yer aldığını ancak filmin orijinalinin Sami Şekeroğlu'nun arşivinde olduğunu da belirtelim.

ACISIYLA,

TATLISIYLA,

EKŞİSİYLE

Ekşi Sinema
www.eksisinema.com

GEÇ SAATLER

Martin Scorsese'nin filmografisinde adeta bir ayrık otu gibi duran 1985 tarihli “Geç Saatler” (**After Hours**), aynı zamanda üstadın gizli hazinelerinden de biridir. Filmde gecenin bir vakti **Manhattan’ın SoHo bölgesinde** bir kızın peşinde bir apartmana sürüklenen Paul Hackett’in çok geçmeden tüm ‘yarımada’yı tavaf edecek şekilde **bir çılgınlığa yuvarlanması** konu ediliyor. Ortaya rüya ile kâbus arasında gidip gelen en hafif deyişle **‘acayip’ bir gece** çıkıyor. Griffin Dunne’un performansı ayrıca övgüye değer...

MARTIN SCORSESE’NİN FİLMLERİ, ÖZELLİKLE DE İLK DÖNEM FİLMLERİ BİR BAKIMA NEW YORK’LA İLİŞKİSİNİN TEZAHÜRÜDÜR. HER BİR FİLMİ SANKİ NEW YORK’LA YAŞADIĞI ‘İLİŞKİ’NİN BİR EVRESİNİ TEMSİL EDER. BİR KÜS BİR BARIŞIK BİR İLİŞKİDİR BU. ÖRNEĞİN “NEW YORK, NEW YORK” ARALARINDAKİ AŞKIN EN CİCİLİ bicili dönemlerini yansıtırken, “Taksi Şoförü” (Taxi Driver) bir nevi şehir tarafından terk edilmişliğinin, yalnız bırakılmışlığının karşılığıdır. Yine “Masumiyet Yaşı” (The Age Of Innocence) sancılı bir aşkın temsiliyen, işte “Geç Saatler” de kentin çılgın gecelerindeki sarhoş anların tasviridir.

Edebiyat da vardır bu filmde, heykel de, ot da, alt kültürler de, çılgın barlar, bitimsiz bir koşuşturmaca, teklifsiz sohbetler, hırsızlık, yalnızlık, flörtler de... Kahramanımız Paul Hackett basit bir New York gecesine bunların hepsini sığdırmayı başarır. Scorsese açık bir biçimde New York’u en ‘şakacı’, en ‘içinden çıkılmaz’ haliyle portreler bu filmde.

Paul’le (Griffin Dunne) iş hayatının ortasında tanışıyoruz. Kendi halinde bir bilgisayar işlemcisi uzmanı. Mesainin bitmesine yakın iş arkadaşı Lloyd’un bilgisayarla ilgili sorularına muhatap oluyor. Muhatap oluyor ama aklı mesai arkadaşına yardım etmekte değil, bir an evvel ofisin o kesif sıkıcılığından kurtulmakta. Nitekim işten çıkar çıkmaz soluğu bir kafede alıyor. Elinde kitabı (Henry Miller’ın “Yengeç

Dönencesi”ni okuyor) otururken, karşı masadaki güzel kadın laf atıyor ve her şey böyle başlıyor.

Adının Marcy (Rosanna Arquette) olduğunu öğrendiğimiz kadın ona telefon numarasını bırakıp gidiyor. Paul kadına telefon açıyor. Kadın onu kaldığı eve davet edince de bulduğu ilk taksiye atlayıp yola koyuluyor. Taksinin camından fırlayıp giden yegane parası 20 dolarlık banknot, Paul’ün o gece yaşayacaklarının da simgesi adeta: Adam o banknot gibi tüm gece boyunca oradan oraya savrulacak! Başına neler gelmiyor ki!

Ürkütücü bir heykel üzerinde çalışan sadomazo bir heykeltıraşla tanışacak, hoşlandığı kıızı ölü bulacak, yağmurda sırlıslıkla olup hırsızlıklara tanık olacak ve her iki cinsten insanın da tacizine uğrayacaktır.

Martin Scorsese’nin “Geç Saatler”i daha çekildiği yıl eleştirmenler tarafından Kafka’vari olarak nitelendirilmiştir ve bu birçok açıdan doğru bir sıfattır. New York’ta adeta ‘serbest düşüş’ şeklinde savrulan Paul, yaşadığı hiçbir şeye inanmıyor çünkü başına hiç mantıklı şeyler gelmiyor. O gece New York’un kendisi için yarattığı girdapta debelenip duruyor. Geçen her dakika başına yeni bir çorap örülüyor.

Öte yandan, New York filmde Griffin Dunne’un yanında adeta bir

'yardımcı oyuncu' işlevi kazanıyor. Paul'ün yaşadığı 'talihli serüvenler dizisi' öylesine abartılı ki, bunlar başka bir şehirde bir başkasının başına gelse ancak 'kâbus' olarak nitelendirilir. Oysa film bu 'saçma tesadüfler'in New York'luların damarlarındaki asil kanda yattığını ima ediyor. Paul sanki uyanmak istemeyeceği denli cazip bir kâbus görüyor!

Konu New York olunca, "Geç Saatler"i'n de kapitalizme dokunmadan geçme lüksü yok. İş hayatının beyaz yakalılarda bıraktığı bunaltıcı etki ve büyük şehrin bireyleri sürüklediği sıkıcı yalnızlık bu filmin hedefindeki iki öğedir. Paul'ün başına ne gelirse, meraktan gelir. Bu merak onun için gündüz taktığı kravatı biraz olsun gevşetmekten başka bir şey değildir.

Joseph Minion'ın özgün senaryosunu Scorsese bir nevi Hitchcock sinemasına bir saygı duruşu şeklinde yorumlar. Paul'ün yanlış yerde yanlış zamanda bulunan tipik bir Hitchcock kahramanından farkı yoktur. Zaten filmin sonuna doğru Paul 'yanlış yere suçlanan adam' konumuna da düşer.

Fakat kafamızı içerikten biçime doğru çevirdiğimizde orada Hitchcock'a bir selam değil, bir nanik gözümüne çarpar. Başta kamera hareketleri olmak üzere, tüm mizansenini izleyiciyi yönlendirecek şekilde inşa eden Amerikan sineması ve onun en iyi uygulayıcısı Hitchcock,

burada tam tersi yapılarak taklit edilir. Örneğin ister öne, ister yana olsun, her kaydırma hareketi sanki bir şeyi vurgulayacakmışçasına yapılır. Fakat genellikle o 'vurgu'nun sonunda o denli kuvvetli bir meal karşılamaz bizi.

Kiki'nin (Linda Fiorentino) apartmanına ilk geldiği anı hatırlayalım. Paul camdan anahtarı atmasını ister. Bir anlığına kendimizi Kiki'nin aşağı attığı anahtarın öznel açısında buluruz. Anahtarla birlikte öylesine hızlı aşağı ineriz ki, az sonra Paul'ün kafasına düşeceğimiz neredeyse kesin gibidir. Halbuki hiç öyle olmaz; Paul yere düşen anahtarı alır ve apartmanın kapısını açar.

Film bunun gibi 'işlevi işlevsizlik olan' kamera hareketleriyle doludur. Onun dışında Scorsese'nin kamerası her daim Paul'ün telaşlı ve endişeli hallerine eşlik edecek sürattedir.

Scorsese bu filmi çekmeden evvel yıllardır üzerinde çalıştığı "Günaha Son Çağrı"ya (The Last Temptation Of Christ) başlamak üzereydi. Paramount'un çekimlere birkaç hafta kala attığı kazıkla proje rafa kalkınca Scorsese büyük hayal kırıklığına uğramış, sonra da gözünü bu projeye çevirmişti.

Eh, Paul'ün yaşadığı cinnet ile o günlerdeki ruh hali arasında paralellik kurmasına kim şaşırır ki?

“NASIL İNSANLAR OLDUK BİZ BÖYLE?”

Berlin Film Festivali’nden ödülleriyle dönen “Bir Hurdacının Hayatı” (Epizoda U Zivotu Beraca Zeljeza) gösterimde. Filmin yönetmeni **Danis Tanovic**, doğaçlamaya dayalı bu çalışmasına dair fikirlerini aktarıyor.

DANIS TANOVIC’İN “BİR HURDACININ HAYATI” (EPİZODA U ZIVOTU BERACA ZELJEZA) FİLMİ, HURDA DEMİR TOPLAYARAK HAYATINI ZORLUKLA KAZANAN NAZİF’LE AİLESİNİN DRAMATİK ÖYKÜSÜNÜ ANLATIYOR. 2001 yılında “Tarafsız Bölge” (No Man’s Land) filmiyle Oscar’ın sahibi olan Danis Tanovic’in filminde kendilerini oynayan amatör oyuncularından Nazif Mujic, Berlin’de ‘en iyi erkek oyuncu’ ödülünü kazanmıştı.

Nazif’in hikayesini gazeteden okuyup öfkelendiniz. Sizi filme yönlendiren bu öfkeniz miydi? Başka neler bu yola çıkmanızı sağladı?

Başta sadece öfke duydum. Hikayeye inanmadım. Eskiden insanlar, tanımadıklarına yardım ederdi. Sonra birden böyle bir toplum olduk. Yardım etmemiz gereken insanları unuttuk. İlk başta ne yapacağımı bile bilmiyordum. Belgesel mi yoksa kurmaca mı olacaktı? İki gün sonra uzun metraj film olabileceğine karar verdim ama parayı ve oyuncuları bulmak iki senemi alacaktı. Sonra aklıma bu çılgın fikir geldi. Nazif’e, “Neden kendini oynamıyorsun?” dedim. Kaybedecek hiçbir

şeyimiz yoktu. İşe yararsa yarardı, yaramazsa da bırakırdık. İşe yaradı, hepsi bu.

“Tarafsız Bölge” filminde bir mizah vardı. Sizin de söylediğiniz gibi mizah Bosnalılar için hayatta kalmanın bir yolu. Bu filmdeyse mizahı tercih etmemle kalmadınız. Hikaye ilerledikçe daha da kararıyor.

Eğer gerçek hikayede mizah olsaydı filmde de olurdu. Filmin tamamı doğaçlama. Senaryom yoktu. Ben sadece onları takip edip olayları yeniden canlandırmaya çalıştım. Sonra ne olmuştu diye sorarak ilerledim ve filme çektim.

Nazif Mujic, Berlin’de ‘en iyi erkek oyuncu’ ödülünü kazanmıştı. Ödülü aldıktan sonra hayatı değişti mi?

Meşhur oldu artık, işi de var. Bir yüzme havuzunda bekçilik yapıyor.

Onun için çok şey değişti yani. Başka ne tür yorumlar ya da etkiler filminizin bir şeyleri değiştireceğine dair inancınızı tazeledi?

Sinemanın bir şeyleri değiştirebileceğine inanmayı seviyorum. Benim yaşamımı değiştirdi. Mutluyum.

Toplumsal tümünün sorumluluğunu üstüme alamam. Değişmesini dilerim sadece. Bosna’daki ekonomik durum, bu aralar diğer her yerde olduğu gibi çok zor. Öylesine ortada kalmış çok insan var. Bu insanları da düşünmeliyiz, onları unutmamalıyız.

Film, sağlık politikalarından, savaş sonrası sendromlardan söz ediyor; azınlıkların, Romanların ayrımcılığa uğramasını eleştiriyor. Bu temaların hangisi sizin için merkezdeydi?

Bilmiyorum. Roman oldukları için filmlerini yapmadım. Bu insanların bir derdi var ve öylece ortada bırakılmışlar. Boşnak da olabilirlerdi, bu önemli değildi. Parası olmadığı için ölmek üzere olan hamile bir kadın var. Nasıl insanlar olduk biz böyle? Nasıl bir toplumda yaşıyoruz? Bana göre en önemli sorular bunlardı.

Kendisini canlandıran oyuncuların rol yapmamasını ya da rol yapmasını nasıl sağladınız? Kadın karakterinizin hamile olması rol icabı mıydı?

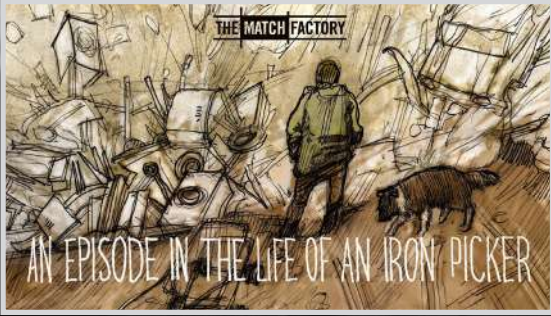
Filmi çektiğimiz dönemde yine hamileydi. Duygular üzerine çok eğildim. Onları yönlendirdim ve gerçek hayattaki gibi tepkiler verdiler. Nasıl yaptım bilmiyorum, bir kuralı, okulu falan yok. İki kere çekip bitirmeye hazır olmam gerekiyordu. Üçüncü çekimde rol yapmaya başlıyorlardı çünkü. O çekimleri kullanamazdım. Filmdeki tüm sahneler bir ya da iki çekimde tamamlandı.

Profesyonel oyuncu kullandınız mı? Doktorlar da oyuncu mu?

Onlar gerçek hikayede var olan doktorlar değiller ama gerçekten doktorlar. Oyuncu değiller.

Çekimler ne kadar sürdü?

Filmi dokuz günde çektik. Elimde yaklaşık üç saatlik görüntü vardı.

32. İstanbul Film Festivali'ndeki söyleşinizde; "Bugünlerde mikro bütçe sıfır bütçe anlamına geliyor" dediniz. Düşük bütçeli film yapmak isteyen sinemacılara tavsiyeniz ne olurdu?

Artık herkes düşük bütçeyle ilgili bilgi almak istiyor. Ben düşük bütçeli bir film olacak diye hesaplayıp, bunu planlamadım. Sadece elimde olan parayla çekim yaptım. Elimizdekiyle film çekmeyi başardık. Çok uzun zamandır belgesel üzerine çalıştığım için bana bu durum çok doğal geliyor. Bundan önce, Hindistan'da 300 kişilik bir ekiple çalışmıştım. Bu filmde sekiz kişiyle çalıştım. Duruma adapte oluyorsun. Sinemacılar böyle yapar.

Kurmaca yapısına sahip bir belgesel ya da tam tersi? Filminizi nasıl tanımlarsınız?

Daha önce belgesel de, uzun metraj film de çektim. Bazı eleştirmenler bu tür için bir isim bulabilirler. Ben bunlar üzerine düşünmem. Ben sadece film yapmaya odaklanırım. İş, film türlerini tanımlamak olan insanlar var. Bırakalım onlar yapsın bu işi.

Ülkenizdeki insanlara sinemaya dair bir umut verdiğinizizi düşünüyor musunuz?

Ülkemdeki durum her açıdan umutsuz. Film başına her yıl 700 avro fon ayrılıyor. Çok komik. Sinema endüstrimiz yok. Doğaçlamalar ve ortak yapımlar ağırlıkta. Hükümetimiz kültür ihtiyacını anlayamıyor. Müzeleri, ulusal galerileri kapatıyorlar. Film çekmek çok pahalı bir iş.

Bizdeki Emek Sineması protestolarını duyduunuz mu?

Evet. Alışveriş merkezinden çok sinemaya ihtiyacımız var. Yetti artık!

* Bu röportaj, <http://www.iksv.org.tr> sitesinden alınmıştır.

HOLLYWOOD, MARAKEŞ'TE!

Sharon Stone'un dekoltesi, **Martin Scorsese'nin** itirafları, **Fatih Akın'ın** şirinlikleri, İskandinavya çıkarması ve Faslı yönetmenlerin 'şiddetli' filmleriyle **13. Marakeş Film Festivali'ndeydik.**

Bu arada Fatih Akın'ın yeni ve pahalı projesinin de ipuçlarını aldık...

A FRIKA'NIN BELKİ DE EN RENKLİ VE HAREKETLİ MEYDANI OLAN, MARAKEŞ'TEKİ MEŞHUR JEMAA EL-FNAA'DAKİ ADETA GERÇEKÜSTÜ, HATTA 'KIYAMET' MİSALİ TURİSTİK GECE KALABALIGINDAN HAYLI ETKİLENEN BATILI BİR FİLM eleştirmeni "Tanrılar insanı uyarmak için buraya sık sık istilacılar göndermiş" deyiverdi. Onu meydana oynatılan kobra yılanlarına vermek vardı ama belli ki garibanlar uyuşturucu etkisindeydi. Zaten Fas'ı uzun yıllar sömürgesi yapan bir ülkenin vatandaşı yani Fransız olduğundan biraz da, gülüp geçtik. Mevzunun değişmesinde Martin Scorsese'nin o anda "Hugo"nun gösterildiği açık hava sinemasına gelmesi de etkindi.

13. Marakeş Film Festivali gayet hareketli ve bereketliydi. 29 Kasım-7 Aralık arasında Hollywood kente akın etti, yıldızlar geçidi gibi jürisi ve starların itiraflarıyla dünya medyasında bolca yer buldu. Açılıшта onur ödüllü alanlar arasındaki Sharon Stone'un dekoltesi, Juliette Binoche'un gözyaşları, 77 yaşındaki üstat Fernando Solanas'ın hâlâ devrime inanan dimdik duruşu konuşuldu.

Başkanlığını Martin Scorsese'nin yaptığı ana jüri ise dokuz günde 15 film gördü, beş dalda ödül verdi, genelde sürpriz olmadı. Starlar jürisi dedim, sayayım. Oyuncular Fransız Marion Cotillard, Amerikalı Patricia Clarkson ve Hollywood'la işbirliği nedeniyle ülkesinden kovulan İranlı Golshifteh Farahani güzel ve yetenekli kadınlar olarak ziyadesiyle göz doldurdular. Yanlarına Faslı kadın sinemacı Narjiss Nejjar'i ekleyebiliriz. Yönetmenler kadrosunda ise 'bizim' Fatih Akın, Güney Koreli Park Chan Wook, İtalyan Paolo Sorrentino, Meksikalı Amat Escalante ve Hintli Anurag Kashyap vardı. En iyi film ödülünü Güney Koreli Lee Su-Jin'in yönettiği "Han Gong-Ju" aldı. Bir genç kızın geçmişindeki ağır travmayı görece mutlu sona

bağlayan filmin yönetmeni, ödülünü veren Martin Scorsese'nin önünde hürmetle eğildiğinde kimse şaşırmadı. En iyi yönetmen ödülünü alan İtalyan Andrea Pallaoro'nun "Medeas" filmini görmedim. En iyi kadın oyuncu ödülü beklenildiği üzere "Hotell" fimindeki acılı genç anne rolüyle İsveçli Alicia Vikander aldı. En iyi aktör ödülü Fas asıllı Fransız sinemacı Hicham Ayouch'un "Fièvres" adlı filminin iki oyuncusu arasında paylaştırıldı. Öncesinde Ayouch'a filmdeki beklenmedik şiddeti sorduğumda "Fransa'da doğdum ama ailem buralı. Çoğu yerde olduğu gibi bu coğrafyada da hayat bilhassa karışık. Yani yeni Faslı yönetmenlerde 'şiddet' göreceksiniz, şaşırmayın" demişti. Jüri Ödülü'nü ise ustaca yapılmış ama son dönem haddinden fazla pohpohlanan ABD bağımsız "Blue Ruin" kazandı. Amerika'nın kırsal yaban hayatındaki bu şiddetli aile içi hesaplaşmasının da Scorsese'ye neden yakın geldiğini anlamak zor değil.

71 yaşındaki efsane sinemacı Scorsese küçük ve hızlı adımları, süratli konuşmasıyla gayet enerjikti. Festivalde çok çalıştı, her törende boy gösterdi, mikrofonu boş bırakmadı. Festivalin son gününde sinema öğrencileriyle yaptığı sürpriz sohbette ise samimi itiraflarıyla şaşırttı; Hollywood'da artık film yapmasının çok zorlaştığından ve dolayısıyla Leonardo DiCaprio'ya olan minnettarlığından, Tanrı ve inancıyla ilgili çetrefilli duygularından bahis açtı, "İnanıcı anlamaya çalışırken daha çok batıyorum" diyerek "kurtuluşunun" yakın olmadığını çatlattı. İlla ki inanç sorgulamaları yaptığı "Kundun" ve "Günaha Son Çağrı"yı (The Last Temptation Of Christ) çektiği Fas'ın, hayatındaki öneminden dem vurdu, festivale yine övgüler düzdü. 13 yıl önce mütevazı bir

sinema şenliği olarak başladığında 'yabancı tohumu/istilası' olarak yerel medyanın ağır eleştirdiği Marakeş Film Festivali şimdilerde almiş başını gidiyor. Fas yapımlarını öne çıkarıyor, ABD sinema endüstrisinden devleri, mesela bu yıl olduğu gibi yapımcı ve dağıtımçı Harvey Weinstein'ı ağırlıyor. Bu yıl festival programındaki çeşitli bölümler arasında yaklaşık 50 filmlik devasa İskandinavya Sineması ve o cenahtan hemen herkes vardı. Danimarkalı Nicolas Winding Refn'den uzak durdum, İsveçli Mads Mikkelsen'le söyleşi yaptım. "Ya, ben artık Hollywood'da yaşıyorum, evim karnımın doyduğu yer" deyince popüler TV dizisi "Hannibal"e geçtik. Gelgelelim mevzu entelektüel zeka ile içgüdü çelişkisine geldiğinde bana futbolcu örneğini verdi, çaresizlikle Uğur Vardan'ı yad ettim. Memleketlisi Noomi Rapace ise hoş kadın. "Ejderha Dövmeli Kız"ın (Män Som Hatar Kvinnor, 2009) orijinalinde beğenip "Prometheus"da sızlansam da sohbetimizden şikayet edemem. Marion Cotillard ise zarif ve temkinliydi. "Bu Hollywood aleminde bana ekmek zor" diyen James Gray'in yönettiği "Immigrant" vizyona girdiğinde yayınlarınız ama Cotillard'ın pek güzel olduğunu ve "güzelliğin avantajlarını inkar etmek riyakarlık olur" sözlerini şimdiden not düşeyim.

"Güzellikle pek işim olmaz" diyerek kendine haksızlık eden Patricia Clarkson ise enerjisi ve sohbetiyle hayran bıraktı. Farklı kültürlerle ilgisi samimiydi, gelgelelim Marakeş'e neden 'kırmızı şehir' dendiğini anlamamış, sordu. Meğerse o bizden beter bir festival Babil'i yaşıyormuş, binaların genelde toprak rengine boyalı olduğunu açıklayınca "Şikayetçi olmayayım ama bu ultra lüks otelden iki adım ötedeki sinemaya arabayla götürüyorlar" dedi. Jüri üyesi arkadaşı Fatih

ESRAR PERDESİ

TORN CURTAIN (1966)

Festivalin ünlü konukları bir arada... Fatih Akın, Martin Scorsese'nin adını duyunca jüri üyeliğini kabul etmiş.

Arjantinli üstat Fernando Solanas 77 yaşında olmasına rağmen halen dimdik ayakta, halen devrimci...

Saat yönünde: En iyi film "Han Gong-Ju" ... Noomi Rapace-Mads Mikkelsen... En iyi yönetmen ödüllü "Medeas"...

Akın'la hemen kaynaşmışlar. "Ay çok şirin çocuk, ne muziplikler yapıyor, bilerseniz! Şöyle poposuna şaplak atarak eğitimden geçirilmesi gerekiyor" deyince üstelemedim. O da "tüm parlak yönetmenler gibi aykırı ve deli" diyerek mevzuyu bağladı. Fatih Akın ise yeni filmi "The Cut"ı bitirmek üzere. Filmin son dokunuşlarını yaparken Scorsese'nin adını duyunca jüri üyeliğini kabul etmiş, her şeyi bırakıp gelmiş. Filmin Cannes'da yarışmasını umduğunu ve o zamana kadar mevzunun sürpriz kalmasını istedi. Biz az çok biliyoruz ama şimdilik onun "Geçen yüzyılın başlarında Türkiye, Avrupa ve çevresindeki bir coğrafyadan ABD'ye uzanan çok kültürlü, çok mekanlı bir film, bir western" tanımıyla yetinelim. (Bu arada Yılmaz Güney'in "Umut" filmini de westerne benzetti) Son dört yılını bağladığı, üstelik en pahalı projesi. 20 milyon dolarlık filmin iddiasını yerine getirmesini umduğunu söyledi ama her sinemacı gibi filmin ilk gösterimine kadar heyecan olacak.

YILLARINI GEÇİRDİĞİ LONDRA'DAN MEMLEKETİ POLONYA'YA DÖNEN PAWEŁ PAWLKOWSKI DE SON FİLMİ "IDA"YA ÇOK PARA HARCAMIŞ AMA FİSTİVALLERDE GÖRDÜĞÜ İLGİDEN MEMNUN "İYİ Kİ BANA İNANACAK İNSANLAR VAR" DEDİ.

Önce "Son Sayfiye" (Last Resort) sonra "Aşk Yazım"la (My Summer Of Love) baş tacı ettiğim yönetmenle ilk söyleşim değil, zaten İstanbul Film Festivali'ne gelmişliği de var. Beklentilerin aksine yarışmadan eli boş dönen "Ida" adlı filmi şahane siyah beyaz görüntüleriyle ulvi bir meditasyon ve dünyevi hesaplaşma kıvamında. Filmin finaliyle ilgili derdime çıkışmadan "Kurumsal olmayan bir İsa benim için ilginç" diyerek Tanrı ve inancıyla ilgili konuşmaya başladı. Derdim o değildi ama dinledim. Scorsese duysa ne düşünürdü bilemedim ama en azından ödülle ilgili fikri değişmezdi sanırım.

Arjantinli üstat Fernando Solanas ile lüks otelin asma bahçeleri altındaki gölgede oturduk. "Günümüzde inanç boşluğundan şikayet ediliyor ama insana inanan kimse yok mu!" diyerek sitem etti. "Ida"yı o da beğenmiş, ta ki finale kadar. Ülkesindeki 1983 askeri darbesi sonrası hal ve ahvalı anlattığı "Güney"den (Sur) başladık, kapitalist düzende ne derece 'özgür' film yaparsın konuştuk, Fas'ı tarih boyunca sömürge eylemiş ülkeleri saymaya çalıştık. Devrimci bir ruhun her daim gerekliliğini ondan dinlemek bahçedeki portakal ağaçları kadar güzeldi.

Sadibey.com

"Sinemacılık ve filmcilik yararına
bağımsız iletişim platformu"

“KALPTEN YAPMAZSANIZ BIÇAK SIRTİ BİR KONU”

Fotoğraf sanatçısı **Cemil Ağacıkoğlu’nun** ikinci uzun metrajlı filmi “**Özür Dilerim**” gösterimde. Sanatçı, **Güven Kıraç’ın** başrolde olduğu filminin ayrıntılarına giriyor bu söyleşide.

BAŞKA SINEMA KAPSAMINDA GÖSTERİME GİREN “ÖZÜR DİLERİM” FİLMİNİN YÖNETMENİ CEMİL AĞACIKOĞLU, GÜVEN KIRAC’IN CANLANDIRDIĞI ZİHİNSEL ENGELLİ BİR ADAMIN VE AİLESİNİN HİKAYESİNİ ANLATIYOR.

Filmde anneyi canlandıran Sema Poyraz, 32. İstanbul Film Festivali’nden ‘en iyi kadın oyuncu’ ödülünü almıştı.

Zihinsel engelliler ile ilgili bir fotoğraf çalışması yaptınız. Filmin hikayesi o esnada mı şekillendi?

İstanbul Zihinsel Engelliler Vakfı’nın başkanı Berti Bey ile 1999’dan beri tanışıyoruz. Benden bir fotoğraf çalışması, bir proje istediler. Ben de çocukları ve ailelerini stüdyoya çağırdım. Engelli genç

ve çocuklarla bir anda kaynaştık. Çekim esnasında çocuklarla kurduğum ilişki aileleri bayağı etkilemiş. Güven Kıraç’a hikayeyi anlattım. Aradan bir-iki yıl geçtikten sonra bu hikayeyi çekmek istediğimi söyledim. Senaryo üzerinde çalıştım. Ancak hep çok korktum. Eğer kalbinizden yapmıyorsanız çok bıçak sırtı bir konu. Yanlış anlaşılaktan da çok korktum. Böyle bir konu üzerinden ‘prim’ yapmak isteyen insanlar da olabilir. Ajitasyon olmamasını istiyordum. O yüzden hep başladım, bıraktım, yarım kaldı. Bu süreç benim için gerçekten çok zordu.

Aklınızda başrol için hep Güven Kıraç mı vardı? Onun hikayeye katkısı oldu mu?

Hikaye tamamen bana ait. Selim karakterini ilk günden Güven Kıraç olarak hayal etmişim, oyuncuyu hayal etmeden yazamıyorum. Tanıdığım oyuncuya göre yazıyorum. Anne karakterinde de aynısı oldu. Sema Poyraz oyuncu olarak aklımda yoktu. Ama beni ziyarete geldiğinde, içeri girince içimden “Aradığım kadın geldi” dedim.

Ne tür araştırmalar yaptınız? Evlere de girip çıktınız mı?

Otistik, zihinsel engelli, down sendromlu, şizofren çocuklara karşı hiç önyargılı değildim. Onların derslerine girdim. Videolarını çektim. Dört-beş psikiyatr ile çalıştım. Hata yapmamayı, karakterimin gerçek olmasını istiyordum. Belli durumlarda öyle davranır mı öyle yapar mı diye çok araştırdım, çocuklara sorular sordum.

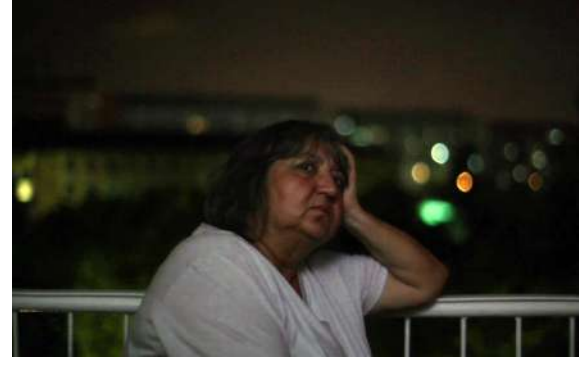
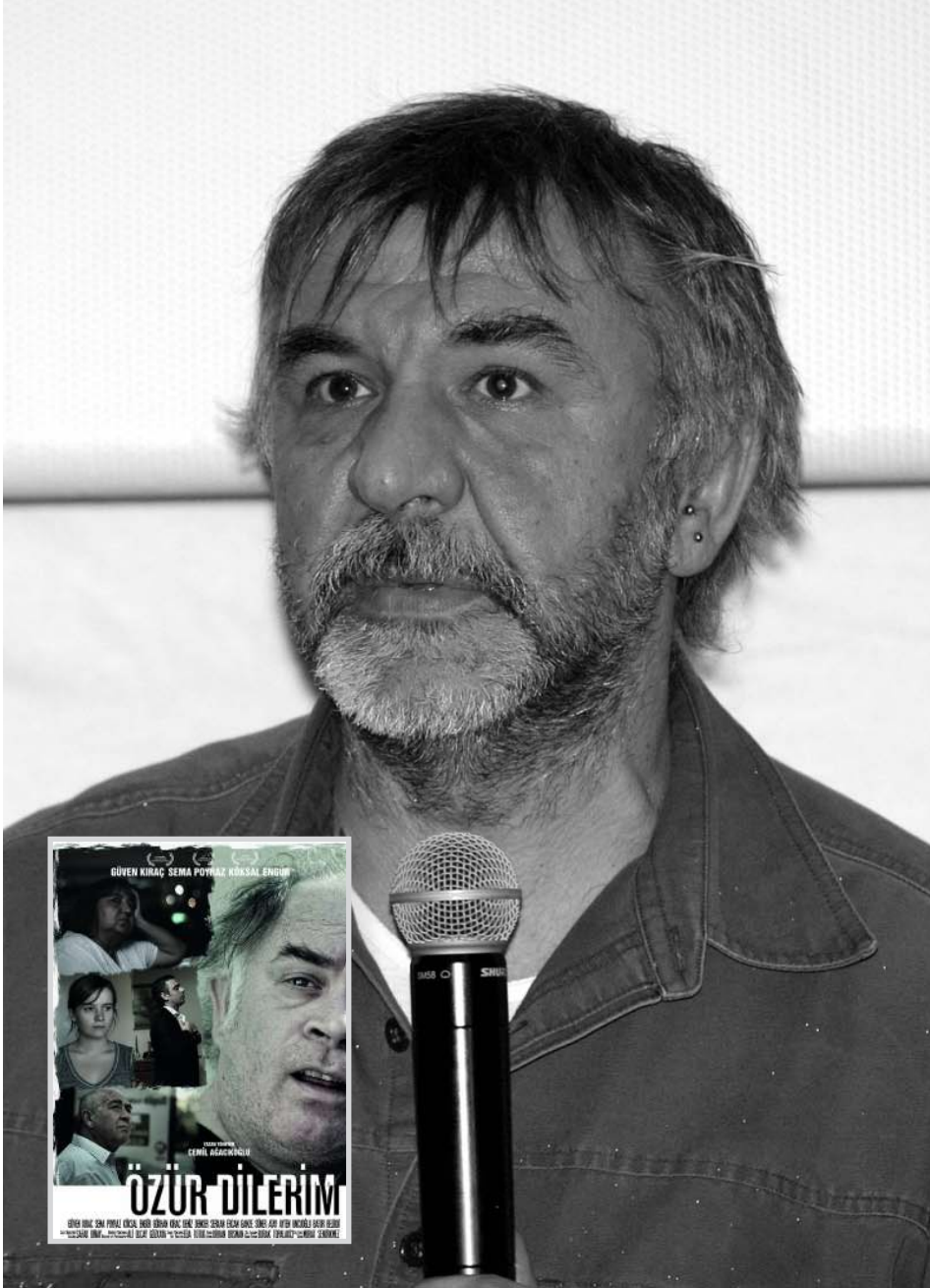
Sizin karakteriniz otistik mi?

Benim karakterim ağır otistik. Ağır otistik kendini çok iyi ifade edemez ama bilir. Her bireyin bence böyle Selim karakteri bir dostu olmalı. Çok tatlı ve sevgi dolular. Evlere girdim. Kendime pilot bir aile seçtim. Mükemmel bir aileydi. Çok gidip geldim onlara. O ailenin oğlu Mahmut, bizim Selim karakteri ile çok benzeşiyor.

Her ne kadar Selim gibi gözükse de aslında hikayenin merkezinde anne karakteri var.

Bu yaptığım araştırmalarda gördüm ki babalar var ama yok. Kardeşlere sorumluluk

yüklemek de çok doğru değil. Herkes kendi hayatını yaşamak istiyor ailede, doğal olarak ve doğal olmayarak her şey anneye yükleniyor. Her durumda bütün sıkıntılarla anne uğraşmaz mı zaten? Ailelere gittiğimizde de hep anneleri gözlemledim. Çocuklar değildi benim derdim. Asıl çözülmesi gereken anne ve babalardı ama annelerin işi gerçekten çok zor.

Bu hikaye ile çekirdek aile kavramına dair de bir şeyler söylemek istediniz mi?

Çok uçlara gitmeden, çok ortada durarak, normal hayatımızın içindeymiş, şu an bu sohbeti yaparmış gibi, siz buradan dışarı çıktığınızda bir bomba patlatmaya gerek duymadan hikayeyi anlatmak istedim. Bu nedenle ailenin de uçlarda olmaması gerekiyordu. Sadece bir ailenin kendi

içindeki dramını yansıtmaya çalıştım.

Aile, evdeki tüm eşyalar çok tanıdık. Tam bir orta sınıf evi. Usul usul sinen sıkıntı halini de güzel yansıtmışsınız.

Eşimin ailesinin evini kullandım. Bildiğim bir ev orası. Sanat yönetimi yapmadık orada. Hiçbir şey eklemedik. Var olan tüm eşyayı koruduk. Duvarlara iki-üç tablo astık, o kadar. Teknikten daha çok duygular, ailenin dramı önemliydi. Bu yüzden oyunculuk benim için en değerli kısımdı. Sadece oyunculara odaklandım.

Bir fotoğrafçı olarak da böyle mi çalışıyorsunuz?

Sergilerimde de aynı şekilde çalışıyorum. Görüyorum, sahne, mekan gerçekse çekiyorum. Benim için duygu ön plandadır.

Bu filminizde de fotoğraf makinesiyle mi çalıştınız?

Evet. Bütçe sorunları nedeniyle.

"Eylül" filminizde yedek plan çekmemiştiniz, aynı şekilde mi çalıştınız?

Evet. Benim için tamamsa, bir tekrar daha çekmem. Karakteri, derdimi, ne istediğimi oyunculara anlatırım, sette sakinimdir, koşturanları ve kargaşayı sevmem.

Sıradaki filminiz nedir?

Almanya'da çekeceğimiz bir film üzerinde çalışıyoruz. Üç senedir aklımda dolaşan bir hikaye. İki eroin bağımlısının kurtulmaya çalıştıkları son beş günü anlatacağım. Doktorlarla, madde bağımlılarıyla görüşerek araştırmalar yapıyorum.

* Bu röportaj, <http://www.iksv.org.tr/sitesinden/alınmıştır>.

GALATA GEZEGENİ: İSTANBUL'DA BİR KÖPRÜ

Yönetmenler **Florian Thalhofer** ve **Berke Baş**, üzerinden geçeniyle, üzerinde çalışanı, eğleneni ve hatta yaşayanı ile bir gezegeni andıran Galata Köprüsü'nün bir saatlik belgeselini yapmış. Oradaki yaşam alanlarını dükkan sahiplerinden ve göçmen çalışanlardan dinliyoruz.

ORJİNAL ADI Planet Galata -
Eine Brücke In Istanbul
YÖNETMENLER Florian Thalhofer,
Berke Baş
YAPIM 2010 Almanya
SÜRE 54 dk.

İSTANBUL BİR KÖPRÜLER KENTİ. ÜÇÜNCÜ KÖPRÜ TARTIŞMASIYLA, BİTMEYEN TRAFİK ÇİLESİYLE ŞEHİR SAKİNLERİNİN GÜNDEMİNDE HER zaman bir köprü var. Öte yandan bizim için sıradanlaşan, bazen kaba dönüşen köprülerin ilginçliğini yazıyla, filmle hatırlamak iyi oluyor. Yönetmenler Florian Thalhofer ve Berke Baş, üzerinden geçeniyle, üzerinde çalışanı, eğleneni ve hatta yaşayanı ile bir gezegeni andıran Galata Köprüsü'nün bir saatlik belgeselini yapmış. Oradaki yaşam alanlarını dükkan sahiplerinden ve göçmen çalışanlardan dinliyoruz. Köprüde yaşayanlar arasında evsiz bir çocuk da var.

“Galata Gezegeni: İstanbul'da Bir Köprü” projesi sadece bir televizyon belgeseli olsaydı, turistik yanları ve kısıtlı profil sunan, yarım kalan hikayeleriyle tatmin edicilikten uzak olurdu. Fakat projenin bir de interaktif ayağı var. Thalhofer, Korsakow yöntemiyle hazırlanmış filmi öne çıkarırken, konumuz olan ‘lineer versiyon’

dediği televizyon belgeselinin kısıtlı olduğunu itiraf ediyor.

Korsakow, interaktif web belgeselleri yapmaya yardımcı olan bir aplikasyon; belgesel malzemesini farklı kurgularla izlemeye imkan veriyor. T24 sitesine yakın zamanda eklenen bir yazıyla keşfettiğimiz proje, interaktif sinemacılığın sadece hikaye anlatıcılığı değil, günümüzün belki de en önemli filmcilik alanı olan belgeselciliği de geliştirdiğini ortaya koyuyor.

Belgeselin kahramanlarına geri dönelim. Aynı iş yerinde çalışan biri Diyarbakırlı biri Trabzonlu iki gencin iş arkadaşlıklarını dostluğa dönüştürüp ortak ev tuttuklarını öğreniyoruz filmde. Bekara ev vermeyen İstanbul çukurunda siyaset konuşmamak şartıyla (konuşunca zıt görüşler çatışıyor) birbirlerine kol kanat germişler. İstanbul belli ki köprü olmuş onlara. Konuşabildikleri, birbirlerini anlayabildikleri gün gezegene bahar gelecek.

Altyazı

AYLIK SİNEMA DERGİSİ

ARALIK 2013

Mahmut Fazıl Coşkun'dan
Yozgat Blues

Ercan Kesal ile
Ekran Başında Söyleşi

Çok Hitchcock Bilen Adam:
Ian Haydn Smith

Gezici Festival

Kayıp Bir Dünyada: Saroyan Ülkesi

Kanepeye Çöken Histeri: Köksüz

www.altyazi.net

1- Meğer helalleşmişiz

Peter O'Toole, nam-ı diğer 'Arabistanlı Lawrence' da "Elveda" diyip sahneden çekildi! Filminden dolayı bir dönem milletçe aramız pek iyi değildi, gizli bir Türkiye seyahatinde de hissettirmişiz bunu. Ama akan sular husumeti de alıp götürmüş. 2005'te Altın Portakal'a geldiğinde ayakta alkışlanmıştı, kendisi de pek sevinmişti bu onurlandırılmaya. Meğer helalleşiyormuşuz. Toprağın bol olsun usta!

2- Filmden önce sergi ve kitap

Biz Tayfun Pirselimoglu'nun ödüllü son filmi "Ben O Değilim"i izlemeyi beklerken, o bir sergi ile karşımıza çıktı. "Tekerrür" başlığını verdiği sergi, dünyanın gidişatı kadar

karamsar ama bir o kadar da uyarıcı! Ayrıca önümüzdeki aylarda bir romanı da çıkacak. Yani filme niyet sergi ve kitaba kısmet!

3- SİYAD'a kadın başkan

Büyüğümüz ve meslektaşımız Alin Taşçıyan, mazbatasını alıp SİYAD'ın ilk kadın başkanı olarak görev yapmaya başladı. Selefî Tunca Arslan'ın rahat bir nefes aldığını söyler; Taşçıyan ve ekibine üç yıl boyunca SAPIK'ça başarılar dileriz.

4- Bu da festival sempozyumu

Eee bu kadar fazla festival düzenlenmeye başlayınca bir durum değerlendirmesi yapmak şart oldu. 27 Aralık'ta Kadir Has Üniversitesi'nde Film Festivalleri Sempozyumu var. Sempozyumdaki

panel başlıklarını verelim:

Türkiye'de Film Festivalleri ve Film Kültürü, Festival Programlama, Film Festivalleri, Cinsiyet ve Cinsel Kimlikler.

5- "Kuzu" Berlinale'de

Yönetmen Kutluğ Ataman'ın, memleketi Erzincan'da çektiği son filmi "Kuzu", bu yılki Berlin Film Festivali'nin Panorama bölümüne seçildi. Berlinale'deki tek filmimizin "Kuzu" olmaması dileğiyle...

SAYGIYLA ANIYORUZ...

JOAN FONTAINE

1917 - 2013

SAYGIYLA ANIYORUZ...
PETER O'TOOLE
1932 - 2013